

תכנית חינוכית יחידנית - מהי?

תכנית חינוכית יחידנית - הגדרה

"תכנית חינוכית יחידנית" – הינה "תכנית המתארת את רמת תפקודו של התלמיד המשולב בעת הכנתה, בתחומים שבהם יטופל, וקובעת לו מטרות ויעדים לימודיים, פרק הזמן להשגתם, האמצעים הדרושים להשגתם ואמות מידה לבדיקת השגתם" (חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 7) התשס"ג 2002, פרק ד 1).

מטרתה של תכנית חינוכית יחידנית

"התכנית החינוכית היחידנית תיקבע, ככל האפשר מתוך מגמה לשלב את התלמיד בתכנית הלימודים הרגילה, לפי צרכיו של הילד המשולב ובהתחשב בסוגי לקויותיו, בחומרתן ובגילו של התלמיד, והכל במסגרת תכנית השילוב שנקבעה לפי סעיף 20ג ולפי החלטת ועדת השילוב" (חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 7) התשס"ג 2002, פרק ד 1).

מהותה של תכנית חינוכית יחידנית

" תכנית זו תכלול את כל שירותי החינוך המיוחד שיינתנו לתלמיד במסגרת שעות השילוב.

מומלץ לכלול בה גם שירותים הקיימים במסגרת החינוכית ובקהילה".

תכנית חינוכית יחידנית, אם כן, הינה תכנית חינוכית המותאמת לצרכי התלמיד, ומטרתה לאפשר את שילובו והשתלבותו המיטביים של התלמיד בחברת בני גילו.

ככזו היא אמורה לבטא את מטרות השילוב של התלמיד, בתחומים השונים: קוגניטיבי, לימודי, התנהגותי, רגשי, חברתי ועוד.

בניית תכנית חינוכית יחידנית - הנחיות האגף לחינוך מיוחד

(מתוך: חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 7) התשס"ג 2002, פרק ד 1, ומתוך: חוזר מנכ"ל ס"ה 9 (ב) מאי 2005).

- **מועד בניית התכנית –** "עם תחילת לימודיו של תלמיד משולב במוסד חינוך רגיל, ובראשית כל שנת לימודים, לא יאוחר ממועד שקבע השר בתקנות, תיקבע במוסד החינוך הרגיל, בהתאם להוראות סעיף קטן (ב), תכנית חינוכית יחידנית לכל תלמיד משולב הלומד באותו מוסד".
- **הלימה לתכנית הלימודים הרגילה –** "התכנית החינוכית היחידנית תיקבע, ככל האפשר מתוך מגמה לשלב את התלמיד בתכנית הלימודים הרגילה, לפי צרכיו של הילד המשולב ובהתחשב בסוגי לקויותיו, בחומרתן ובגילו של התלמיד, והכל במסגרת תכנית השילוב שנקבעה לפי סעיף 20ג ולפי החלטת ועדת השילוב".
- **באחריות מחנך הכתה והצוות הבינמקצועי –** "את התכנית החינוכית היחידנית יקבעו מחנך הכיתה שבה לומד התלמיד המשולב, עובד הוראה מתחום החינוך המיוחד, וכן בעל מקצוע נוסף אם נדרש לפני העניין, לפי החלטת מנהל מוסד החינוך הרגיל".
- **שיתוף ההורים והתלמיד –** "לפני קביעת התכנית החינוכית היחידנית יוזמנו הוריו של התלמיד המשולב והתלמיד עצמו להשמיע את דבריהם ורשאים הם להשמיע את דבריהם בעצמם או על ידי מי מטעמם. העתק התכנית החינוכית היחידנית יועבר להורי התלמיד המשולב. זכותו של הורה לערור בפני ועדת השמה אשר תשמש כערכאה מסוג ערר על החלטות ועדת השילוב המוסדית ועל החלטות הצוות הבין מקצועי".

• רכיבי התכנית

1. רמות ותחומי התפקוד החזקים של התלמיד במסגרת החינוכית ונקודות החולשה שלו .
2. מטרות התכנית לטווח של שנת לימודים אחת;
3. היעדים הלימודיים לתקופת התמיכה המתבססים על תכנית הלימודים הרגילה הנהוגה בכיתה , תוך פירוט המטרות הנדרשות מהתלמיד המשולב.
4. דרכי פעולה ותכנית עבודה המתייחסות לנושאים/להיבטים שיטופלו על-ידי המחנכת/הגננת והצוות הבין-מקצועי, ובכלל זה הגדרת תחומי האחריות של כל אחד מחברי הצוות (גם הגדרת תפקידי הסייעת אם נקבעה זכאות לסייעת) .
5. פרקי הזמן להשגת היעדים
6. האמצעים להשגת היעדים
7. אמות המידה להשגת היעדים (משוב והערכה).